

2023/2881

22.12.2023 г.

РЕШЕНИЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ (ЕС) 2023/2881 НА КОМИСИЯТА

от 20 декември 2023 година

**за създаване на консорциум за европейска научноизследователска инфраструктура за
разпределения нискочестотен радиотелескоп (LOFAR ERIC)**

(нотифицирано под номер C(2023) 8904)

**(само текстовете на английски, български, ирландски, италиански, немски, нидерландски и полски
език са автентични)**

(текст от значение за ЕИП)

ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз,

като взе предвид Регламент (ЕО) № 723/2009 на Съвета от 25 юни 2009 г. относно правната рамка на Общността за консорциум за европейска научноизследователска инфраструктура (ERIC) ⁽¹⁾, и по-специално член 6, параграф 1, буква а) от него,

като има предвид, че:

- (1) България, Германия, Ирландия, Италия, Нидерландия и Полша подадоха до Комисията заявление в съответствие с член 5, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 723/2009 за създаване на LOFAR ERIC („заявлението“).
- (2) Заявителите се договориха, че държава членка домакин на LOFAR ERIC ще бъде Нидерландия.
- (3) Регламент (ЕО) № 723/2009 беше включен в Споразумението за Европейското икономическо пространство (ЕИП) с Решение на Съвместния комитет на ЕИП № 72/2015 ⁽²⁾.
- (4) В съответствие с член 5, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 723/2009 Комисията извърши оценка на заявлението и заключи, че то отговаря на изискванията по посочения регламент. В хода на оценката Комисията получи становищата на независими експерти по въпросите на въздействието на астрономията в областта на гама-лъченията, астрофизиката, физиката на елементарните частици, физиката на плазмата и фундаменталната физика.
- (5) Мерките, предвидени в настоящото решение, са в съответствие със становището на комитета, създаден съгласно член 20 от Регламент (ЕО) № 723/2009,

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

1. Създава се консорциум за европейска научноизследователска инфраструктура за разпределения нискочестотен радиотелескоп (LOFAR ERIC).
2. Съществените елементи от устава на LOFAR ERIC, посочени в член 6, параграф 3 от Регламент (ЕО) № 723/2009, са определени в приложението.

Член 2

Адресати на настоящото решение са Република България, Федерална република Германия, Ирландия, Италианската република, Кралство Нидерландия и Република Полша.

⁽¹⁾ ОВ L 206, 8.8.2009 г., стр. 1 (изменен с Регламент (ЕС) № 1261/2013 (ОВ L 326, 6.12.2013 г., стр. 1).

⁽²⁾ Решение на Съвместния комитет на ЕИП № 72/2015 от 20 март 2015 г. за изменение на Протокол 31 към Споразумението за ЕИП относно сътрудничеството в специфични области извън четирите свободи [2016/755] (ОВ L 129, 19.5.2016 г., стр. 85).

Съставено в Брюксел на 20 декември 2023 година.

За Комисията
Plana IVANOVA
Член на Комисията

ПРИЛОЖЕНИЕ

СЪЩЕСТВЕНИ ЕЛЕМЕНТИ ОТ УСТАВА НА LOFAR ERIC

1. Правна форма и наименование

(член 1 от устава на LOFAR ERIC)

Създава се консорциум за европейска научноизследователска инфраструктура. Този консорциум съществува под правната форма на консорциум за европейска научноизследователска инфраструктура (ERIC), учреден съгласно Регламент (ЕО) № 723/2009, изменен с Регламент (ЕС) № 1261/2013 (наричан по-долу „Регламентът за ERIC“), и носи наименованието „LOFAR ERIC“.

2. Седалище по устав

(член 2 от устава на LOFAR ERIC)

Седалището по устав на LOFAR-ERIC е в Dwingeloo, Нидерландия, наричана по-долу „приемаша държава“.

3. Задачи и дейности

(член 3 от устава на LOFAR ERIC)

1. Основната задача на LOFAR ERIC е да осигури координирана експлоатация на инфраструктурата на LOFAR, да провежда научни изследвания на световно равнище и да продължава по-нататъшното развитие с цел постигане на максимална продуктивност и въздействие за членовете и за международната научна общност, като същевременно LOFAR ERIC се утвърждава като водеща в световен мащаб разпределена научноизследователска инфраструктура с дългосрочна перспектива, разположена в държави — членки на LOFAR ERIC, както и в други държави, в които LOFAR ERIC е решил да разположи някои от своите съоръжения.
2. В изпълнение на основната си задача LOFAR ERIC извършва следните дейности:
 - а. осигуряване на координирано управление и научна експлоатация на съоръженията на LOFAR като сближаваща инфраструктура в рамките на обща дългосрочна стратегия и общи политики за постигане на максимални научни резултати и въздействие за членовете и международната общност;
 - б. предоставяне на ефективен достъп до научните услуги на LOFAR ERIC за общността на ползвателите, като се включат принципите на партньорската проверка и на отворената наука;
 - в. общо управление на LOFAR ERIC, обхващащо правни, управленски и финансови аспекти;
 - г. участие в проекти на ЕС, национални/многонационални и други финансирани от трети страни проекти, които са в съответствие с целите на LOFAR ERIC.
3. LOFAR ERIC може също така да осъществява следните дейности:
 - а. продължаване на по-нататъшното развитие на инфраструктурата LOFAR и свързаните с нея съоръжения и научни възможности;
 - б. провеждане на стратегически диалог за оптимизиране на ролята на LOFAR ERIC в световната научна общност;
 - в. включване на нови членове и развиване на нови партньорства съгласно предвиденото в членове 14 и 19;
 - г. насърчаване на интересите на LOFAR ERIC в отношенията му с националните, европейските и международните заинтересовани страни;
 - д. търсене на допълнителни източници на финансиране, по-специално, но не само, за модернизирани и разширяване;
 - е. насърчаване на обучението, информационните дейности и международното сътрудничество;
 - ж. осъществяване на всякакви други дейности, необходими за постигането на основната задача.

4. LOFAR ERIC изпълнява основната си задача, без да преследва стопанска цел. Без да се засяга действието на приложимите правила относно държавната помощ, LOFAR ERIC може да извършва ограничени икономически дейности, при условие че те са тясно свързани с основните му задачи и не застрашават тяхното постигане.
5. LOFAR ERIC отчита отделно разходите и приходите от икономическите си дейности и фактурира тези дейности въз основа на пазарната цена или, ако същата не може да бъде установена, въз основа на пълните разходи, към които е добавена разумна надбавка.

4. Срок на действие и процедура за прекратяване

(член 4 от устава на LOFAR ERIC)

1. LOFAR ERIC се учредява за неограничен период, но може да се прекрати съгласно процедурата по параграфи 2—6.
2. Решението за прекратяване на LOFAR ERIC се взема от Съвета в съответствие с член 27, параграф 6, буква г).
3. LOFAR ERIC уведомява Европейската комисия за решението за прекратяване на LOFAR ERIC без необосновано забавяне и при всички случаи в срок от десет (10) дни след приемане на решението.
4. Салдото от активите след изплащане на дълговете на LOFAR ERIC се разпределя между членовете пропорционално на годишните им вноски за LOFAR ERIC съгласно член 21.
5. LOFAR ERIC уведомява Европейската комисия за приключването на процедурата по прекратяване без необосновано забавяне и при всички случаи в срок от десет (10) дни след въпросното приключване.
6. LOFAR ERIC престава да съществува в деня, в който Европейската комисия публикува съответното известие в *Официален вестник на Европейския съюз*.

5. Отговорност и застраховане

(член 5 от устава на LOFAR ERIC)

1. LOFAR ERIC носи отговорност за дълговете си. LOFAR ERIC не носи отговорност за задължения, произтичащи от експлоатацията на отделно притежавани съоръжения на LOFAR.
2. Членовете не са солидарно отговорни за задълженията на LOFAR ERIC. Финансовата отговорност на членовете за дълговете на LOFAR ERIC се ограничава до стойността на съответната годишна вноска на всеки отделен член, договорена в рамките на годишния бюджет.
3. LOFAR ERIC сключва застраховки, подходящи за покриване на рисковете, специфични за структурата и функционирането на LOFAR ERIC.

6. Политика за достъп до услугите на LOFAR ERIC

(член 6 от устава на LOFAR ERIC)

1. LOFAR ERIC предоставя и подпомага предоставянето на ефективни възможности за достъп на потребителите до услугите на LOFAR ERIC за извършване на научни изследвания. Тези услуги включват, наред с другото: извършване на наблюдения, генериране на продукти от научни данни, управление на публично достъпен архив за научни данни, подкрепа за потребителите и обучение.
2. Предоставяните услуги на LOFAR ERIC се обявяват и документират публично, заедно с възможностите за достъп, процедурите и критериите за разпределение на тези различни услуги.

3. Политиката за достъп, ръководеща всички услуги на LOFAR ERIC за научни изследвания, се определя и поддържа от Съвета, като принципите ѝ са определени съгласно член 27, параграф 6, буква б), а прилагането ѝ — съгласно член 27, параграф 5, буква д).
4. Политиката за достъп на LOFAR ERIC гарантира, че по-голямата част от общия размер на оперативния бюджет, изразходван за предоставяне на услуги, е насочена към подпомагане на научните изследвания на световната общност. Когато се предлага свободен достъп на конкурентни начала, той се предоставя чрез независима научна партньорска проверка.
5. Политиката за достъп на LOFAR ERIC гарантира също така възможността на всички членове на LOFAR ERIC да се ползват от запазен достъп; това ще регулира правото на част от наличните възможности за достъп на потребителите до услугите на LOFAR ERIC.

7. Политика за научна оценка

(член 7 от устава на LOFAR ERIC)

Дейностите на LOFAR ERIC ще се оценяват от независима група от международни експерти най-малко веднъж на всеки 5 години. Протоколът за оценка (включително целите, мандатът, съставът и процедурата за номиниране на членове на групата) се определя от Съвета съгласно член 27, параграф 5, буква й). Експертната група докладва на Съвета.

8. Политика на разпространяване

(член 8 от устава на LOFAR ERIC)

1. LOFAR ERIC улеснява научните изследвания и като общо правило насърчава принципите на отворената наука по отношение на научноизследователските данни.
2. LOFAR ERIC насърчава изследователите да предоставят публичен достъп до своите резултати и данни (свободен достъп), включително чрез LOFAR ERIC.
3. LOFAR ERIC използва множество комуникационни канали, за да достигне до целевата си аудитория, включително уебпортал, семинари, присъствие на конференции, статии и новинарски медии.
4. Научните данни, генерирани чрез услугите на LOFAR ERIC, доколкото това е законово разрешено, ще бъдат на разположение и свободно достъпни за всички изследователи, научни институции и други заинтересовани страни съгласно политиките на Съвета в съответствие с принципите на отворената наука и с политиката в областта на данните съгласно предвиденото в член 32.

9. Политика относно правата върху интелектуална собственост

(член 9 от устава на LOFAR ERIC)

1. Понятието „Интелектуална собственост“ се тълкува съгласно член 2 от Конвенцията за учредяване на Световната организация за интелектуална собственост, подписана на 14 юли 1967 г.
2. LOFAR ERIC приема своя собствена политика в областта на правата върху интелектуалната собственост (член 27, параграф 5, буква з). LOFAR ERIC е собственик на цялата интелектуална собственост, произтичаща от неговите дейности съгласно настоящия устав, включително, но не само интелектуалната собственост, създадена от служителите, наети от LOFAR ERIC, съгласно условията, установени в политиката на LOFAR ERIC в областта на правата върху интелектуалната собственост, освен когато е обхваната от отделни договорни споразумения или когато в задължителното законодателство или в настоящия устав е посочено друго.
3. Съществуващите права върху интелектуална собственост на членовете или представляващите ги субекти остават тяхна собственост. LOFAR ERIC получава лиценз за ползване на тази интелектуална собственост, ако е необходимо и чрез специални споразумения.
4. Членовете, които допринасят за покриването на разходите за развойна дейност, извършена от друг(и) член(ове), могат свободно да използват получената интелектуална собственост само за научни цели. Ако член на LOFAR ERIC желае да използва дадена интелектуална собственост за търговска изгода, трябва да бъде получено разрешение от члена, който е собственик на интелектуалната собственост.

10. Политика на заетост

(член 10 от устава на LOFAR ERIC)

1. LOFAR ERIC може да наема персонал. Политиката на LOFAR ERIC относно заетостта се урежда от законодателството на държавата, на чиято територия работи персоналят.
2. Процедурите за подбор, набиране и назначаване на длъжности в LOFAR ERIC се извършват по прозрачен и недискриминационен начин, като се осигуряват равни възможности за кандидатите. Всички свободни работни места в LOFAR ERIC се обявяват публично.

11. Политика на възлагане на обществени поръчки

(член 11 от устава на LOFAR ERIC)

1. LOFAR ERIC третира кандидатите и участниците в процедурите за възлагане на обществени поръчки равнопоставено и без дискриминация, независимо дали те са установени в Европейския съюз, или не. В политиката на LOFAR ERIC относно обществените поръчки се спазват принципите на прозрачност, недискриминация и конкуренция. Съветът определят подробни правила относно процедурите и критериите за възлагане на поръчки.
2. Възлагането на обществени поръчки от членове и наблюдатели във връзка с дейностите на LOFAR ERIC се извършва по такъв начин, че да бъдат надлежно взети предвид потребностите на LOFAR ERIC, както и техническите изисквания и спецификации, издадени от съответните органи.